

การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่

THE QUALITY MANAGEMENT TO NEW NORMAL TEACHING

วัลยา แซ่ตั้ง¹, ผศ.ดร.ทวีศิลป์ กุลนพาดล²

Wunlaya Saetung¹, Taweasil Kulnapadol²

¹นิสิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติเฉพาะ เครื่องมือ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกและแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตรวจสอบกำหนดและยืนยันการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า การปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) การวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.1) สถานศึกษามีการวางแผนปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายและสร้างแพลตฟอร์มของโรงเรียน ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.2) สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนปฏิทินการจัดการเรียนรู้ ตารางสอนและแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่หลากหลาย 1.3) สถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ด้านสื่ออุปกรณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.4) สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2) การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2.1) สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย 2.2) ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการปรับเปลี่ยนการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3) การติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3.1) สถานศึกษาติดตามการปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผล ครูและนักเรียน พร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 4.1) สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันของทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารและครูร่วมดำเนินการแก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ผ่านงานวิจัยในชั้นเรียนและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ผลวิจัยการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำไปใช้พัฒนาการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารคุณภาพ, การจัดการเรียนรู้วิถีใหม่, การบริหารการศึกษา, โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

Abstract

The purpose of this study is to study the modification of the quality management process of New Normal Teaching Management for schools under the authority of the Bangkok Primary Educational Service Area Office. The key informants of this research were administrators and teachers. There were in-depth interviews and focus groups. The tools were in-depth interview forms and question-based focus group discussion. The data analysis analyzed the content for verification to determine and confirm the modification of the quality management process of New Normal Teaching Management for schools Under Bangkok Primary Educational Service Area Office.

The findings revealed that the Modification of the Quality Management Process of New Normal Teaching Management for Schools under the authority of schools under the authority of the Bangkok Primary Educational Service Area Office. The data were analyzed by analyzing the content and summarizing the modification process of the quality management process of the New Normal Teaching Management : (1) planning of the New Normal Teaching (1.1) schools modified the curriculum and then educational institutions changed the curriculum, determined standards and targets, built a school platform to be flexible, and suitable for New Normal Teaching Management; (1.2) to modify the Academic Calendar, timetable, and flexible lesson plans, which were suitable for New Normal Teaching Management. To conduct a variety of New Normal Teaching Management techniques; (1.3) to promote, support and develop teachers in terms of media, equipment or factors about skills and knowledge of New Normal Teaching Management; (1.4) to modify information technology systems in New Normal Teaching Management; (2) Do of the New Normal Teaching (2.1) modify the methods of operation of New Normal Teaching Management by using a variety of learning management methods; (2.2) administrators or representative persons to supervise, recommend, and verify the process of New Normal Teaching Management; (3) check of the New Normal Teaching (3.1) to modify the evaluation of teachers and students. The teachers are ready to help students: (4) acts of the New Normal Teaching (4.1) all parties create a good attitude together along with finding ways to improve the system for better development through Classroom Action Research and Professional Learning Community. The research findings of the quality management process of New Normal Teaching Management for schools under the authority of the Bangkok Primary Educational Service Area Office can be used to develop the quality management process of New Normal Teaching Management in the future.

Keywords: Impact of teaching and learning management, Stress management, COVID -19

ภูมิหลัง

คุณภาพของการศึกษาถือว่าเป็นมาตรฐานสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้

บทบัญญัติด้านการศึกษาดำเนินการตามหมวด 16 มาตรา 258 จ (4) ให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ทุกระดับเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ [1] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้แนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรา 22 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และกำหนดหมวดที่ 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก [2] จะเห็นได้ว่า คุณภาพของการจัดการศึกษาเป็นมาตรฐานหลักในการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาไทยได้พบกับปัญหาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งเป็นที่มาของโรค COVID-19 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้ทั่วโลกและในประเทศไทยใช้มาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ได้ถูกยกขึ้นมาเป็นทางเลือกหนึ่ง ซึ่งเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินสืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [4] ให้แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ใน 5 รูปแบบ ดังนี้ 1. On-Site คือให้มาเรียนตามปกติได้ในพื้นที่ที่ไม่ใช่สีแดง แต่ต้องเว้นระยะหรือลดจำนวนนักเรียนต่อห้องลง สำหรับจังหวัดพื้นที่สีเขียวสามารถจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ตามปกติ 2. On Air คือการออกอากาศผ่าน DLTV เป็นตัวหลักในการกระจายการสอน โดยใช้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ สามารถดูได้ทั้งรายการที่ออกตามตารางและรายการที่ดูย้อนหลัง 3. Online ให้ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ผ่านเครื่องมือที่ทางโรงเรียนกระจายไปสู่นักเรียน 4. On Demand เป็นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ครูกับนักเรียนใช้ร่วมกัน 5. On Hand คือจัดใบงานให้กับนักเรียนเป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนนำไปเรียนด้วยตัวเองที่บ้าน โดยมีครูออกไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครูคอยช่วยเหลือ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

มูลนิธิคีนันแห่งเอเชียได้ทำการวิเคราะห์การศึกษาไทยที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการว่า การเพิ่มช่องทางการเรียนรู้อื่น ๆ ทางการศึกษาเพื่อทดแทนการจัดการศึกษาในห้องเรียนยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ คุรุชาตความรู้ในเรื่องเทคโนโลยี ขาดประสบการณ์ในการจัดการชั้นเรียน และเทคนิคในการติดตามการเรียนรู้แบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้นี้ทำให้นักเรียนขาดโอกาสฝึกปฏิบัติหรือลงมือค้นหาคำตอบด้วยตนเอง รวมทั้งการเรียนรู้นี้ไม่เพียงแต่จะทำให้เกิดนักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย หากแต่ยังไม่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ของนักเรียนอีกด้วย [4] Brandinside รายงานว่าการเรียนออนไลน์น่าจะยังอยู่อีกยาว ทุกฝ่ายควรเร่งสร้างความพร้อมและลดอุปสรรคในการเรียนออนไลน์ของนักเรียน จากผลสำรวจความพร้อมการเรียนออนไลน์สะท้อนอุปสรรคในการเรียนออนไลน์ว่า ความไม่พร้อมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คิดเป็น 38.2% เนื่องจากสถานศึกษาไม่ได้เตรียมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์เต็มรูปแบบ [5] สอดคล้องกับ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รายงานผลการบริหารการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 37 โรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2564 ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ 1 รูปแบบ จำนวน 7 โรงเรียน จัดการเรียนรู้ 2 รูปแบบ จำนวน 5 โรงเรียน จัดการเรียนรู้ 3 รูปแบบ จำนวน 11 โรงเรียน จัดการเรียนรู้ 4 รูปแบบ จำนวน 7 โรงเรียน และจัดการเรียนรู้รูปแบบที่ 6 แบบผสมผสาน จำนวน 3 โรงเรียน [6]

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) นั้น มีหลากหลายรูปแบบตามบริบทของสถานศึกษา แต่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับคุณภาพ 1 คือ ไม่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีการศึกษาที่ผ่านมา ในปีงบประมาณ 2564 [6] แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครนั้นยังมีคุณภาพไม่เพียงพอ ครูไม่สามารถจัดรูปแบบการเรียนรู้ให้มีคุณภาพได้เท่าที่ควร นักเรียนจึงไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ แต่วิกฤติที่เกิดขึ้นนี้สามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นโอกาสในการบริหารคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน มีความเหมาะสมสอดคล้องเท่าทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัยได้ โดยการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพสอดคล้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดและสามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ ซึ่งการบริหารคุณภาพต้องสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ตามมาตรฐานที่ 4 เรื่องระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลเพื่อยกระดับการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น โดยกำหนดระดับคุณภาพ 4 (ดีเยี่ยม) คือ สถานศึกษาจัดวางระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ [7]

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ที่อาจจัดใน 1 รูปแบบ หรือ ตั้งแต่ 2 รูปแบบ เป็นต้นไป ตามบริบทของสถานศึกษา ที่เป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ให้มีคุณภาพ โดยใช้วิธีการ กระบวนการบริหารคุณภาพหรือวงจร PDCA ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์พิเศษที่กำลังเกิดขึ้นและอาจเกิดขึ้นได้อีกให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมาย มีมาตรฐาน สามารถส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้ต่อเนื่องและเต็มตามศักยภาพ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษา การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายและมีมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ เกิดจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีรูปแบบการจัดการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก Deming [9], ฌ็องซุสยา จิวประเสริฐ [8], และ จากการศึกษา นโยบายและรูปแบบการเรียนรู้ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [3] และจากนักการศึกษาอีกหลายท่าน โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ที่มีการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดหน้าที่บุคลากรและปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนและตรวจสอบแผน สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน (Do) การนิเทศ กำกับ ติดตาม

ขั้นตอนที่ 3 ติดตามประเมินผล (Check) มีการประเมินผลตามแผน

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (Act) มีการพัฒนาครู

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ กลุ่มที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3-5 ปี, ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป, ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 3-5 ปี, ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป, ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดกลาง 3-5 ปีและผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป และกลุ่มที่ 2 การสนทนากลุ่มครูที่มีคุณสมบัติดังนี้ ครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3-5 ปี, ครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป, ครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 3-5 ปี, ครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดใหญ่มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป, ครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดกลาง 3-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดกลาง มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด แนวคำถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi - Structured interview) ที่มีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end Question) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยได้เสนอความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีการชี้หน้าคำตอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมากที่สุด และเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2. ครู ใช้แนวคำถามสำหรับการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของแบบสัมภาษณ์/แนวคำถาม ดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi - Structured interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
 - 1.1 ชื่อ-สกุล
 - 1.2 ตำแหน่ง
 - 1.3 ประสบการณ์บริหารโรงเรียน
 - 1.4 ขนาดของโรงเรียน
 2. ข้อมูลด้านการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่
 - 2.1 **ขั้นตอนที่ 1** การวางแผน (Plan) ที่มีการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดหน้าที่บุคลากรและปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนและตรวจสอบแผน สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ
 - 2.2 **ขั้นตอนที่ 2** การดำเนินงานตามแผน (Do) การนิเทศ กำกับ ติดตาม
 - 2.3 **ขั้นตอนที่ 3** ติดตามประเมินผล (Check) มีการประเมินผลตามแผน
 - 2.4 **ขั้นตอนที่ 4** ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (Act) มีการพัฒนาครู
- ชุดที่ 2 แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
 - 1.1 ชื่อ-สกุล
 - 1.2 ตำแหน่ง
 - 1.3 ประสบการณ์จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
 - 1.4 ขนาดของโรงเรียน
2. ข้อมูลด้านการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิธีใหม่
 - 2.1 **ขั้นตอนที่ 1** การวางแผน (Plan) ที่มีการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดหน้าที่บุคลากรและปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนและตรวจสอบแผน สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ
 - 2.2 **ขั้นตอนที่ 2** การดำเนินงานตามแผน (Do) การนิเทศ กำกับ ติดตาม
 - 2.3 **ขั้นตอนที่ 3** ติดตามประเมินผล (Check) มีการประเมินผลตามแผน
 - 2.4 **ขั้นตอนที่ 4** ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (Act) มีการพัฒนาครู
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการออกหนังสือถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2 เตรียมแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แนวคำถามการสนทนากลุ่มและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ในการให้ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มมาเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ เมื่อการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มสิ้นสุดลงในแต่ละกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยถอดความการสนทนาจากเทปบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม แบบคำต่อคำออกมาเป็นบทสนทนาที่เป็นตัวอักษร จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบกับบทบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มซ้ำ
 - 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้
 - 1) เตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ โดยการถอดเทปบันทึกบทสนทนาและตรวจสอบความครบถ้วน

- 2) ผู้วิจัยอ่านเนื้อหาจากบทสนทนาทั้งหมดซ้ำหลาย ๆ รอบ
- 3) สรุปใจความจากเอกสารออกมาเป็นรหัสข้อความ (coding) ต่าง ๆ
- 4) วิเคราะห์จัดกลุ่ม (categorize) ของรหัสข้อความ
- 5) นำข้อมูลที่ได้ออกมาจากการวิเคราะห์จัดกลุ่ม (categorize) ของรหัสข้อความมาตอบคำถามของการวิจัย

และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

4.3 การตรวจสอบข้อมูลและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูล เพราะต้องการค้นหาความจริงตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญของงานวิจัยว่ามีความแตกต่างหรือบิดเบือนเกิดขึ้นหรือไม่ ในลักษณะใด เพราะเหตุใด เพื่อนำมาอธิบายความสอดคล้องหรือความแตกต่างของการรับรู้ ประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญของงานวิจัยได้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (trustworthiness) ด้วยวิธีการดังนี้

- 1) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย อันจะแสดงให้เห็นถึงผู้วิจัยทำการวิจัยอย่างมีขั้นตอน คือ การถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มทั้งหมด ผู้วิจัยถอดความแบบคำต่อคำ (verbatim) ออกมาเป็นบทสนทนาที่เป็นตัวอักษร และมีการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการฟังเทปบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มซ้ำเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด (confirmability)
- 2) ขั้นตอนการยืนยันความน่าเชื่อถือหรือตรวจสอบขั้นตอน การถอดรหัส ข้อความได้มีการทำการตรวจสอบโดยวิธีให้กลุ่มหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญอ่าน (member checking) บทสนทนาที่เป็นตัวอักษร (script) และทำการถอดรหัสข้อความ (coding) และนำมาเปรียบเทียบดูความสอดคล้องหรือแตกต่างจากการมอง/ถอดรหัสข้อมูล
- 3) การนำเนื้อหาที่ทำการถอดรหัสตรวจยืนยัน วิเคราะห์กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งในที่นี้เป็นการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ (peer debriefing)
- 4) ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่ละเอียด ครบคลุมและครบถ้วน ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ในทุกแง่มุม (dense description data)
- 5) สามารถยืนยันผลการวิจัยได้เพราะผู้วิจัยทำการวิจัยอย่างมีขั้นตอน จากการบันทึกข้อมูลที่เป็นระบบ ตรวจสอบได้ในทุกกระบวนการ (audit trail) โดยมีการเข้าพบอาจารย์เพื่อขอคำปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษามาเบื้องต้น ตามกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ที่ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวทางการศึกษาไว้ว่า การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ มี 4 ขั้นตอนตามวงจรบริหารคุณภาพ PDCA คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ที่มีการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดหน้าที่บุคลากรและปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนและตรวจสอบแผน สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามแผน (Do) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ขั้นตอนที่ 3 ติดตามประเมินผล (Check) มีการประเมินผลตามแผน และขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (Act) มีการพัฒนาครู
2. ผลการศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารคุณภาพของการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย รายละเอียด ดังนี้ 1. การวางแผนเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.1 สถานศึกษามีการวางแผนปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายและสร้างแพลตฟอร์มของโรงเรียน ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.2 สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนปฏิทินการจัดการเรียนรู้ ตารางสอนและแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และคุณธรรมเป้าหมาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่หลากหลาย 1.3 สถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ด้านสื่ออุปกรณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.4 สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2.1 สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย 2.2 ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการปรับเปลี่ยนการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3. การติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3.1 สถานศึกษาติดตามการปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผล ครูและนักเรียน พร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 4.1 สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันของทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารและครูร่วมดำเนินการแก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ผ่านงานวิจัยในชั้นเรียนและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง การบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) จากการวิจัยการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของผู้บริหารโรงเรียน/รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ที่ได้มาจากการศึกษากระบวนการปรับเปลี่ยนการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้การสัมภาษณ์ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการโรงเรียนและใช้การสนทนากลุ่มครู พบว่า 1. การวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.1 สถานศึกษามีการวางแผนปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายและสร้างแพลตฟอร์มของโรงเรียน ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.2 สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนปฏิทินการจัดการเรียนรู้ ตารางสอนและแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และคุณธรรมเป้าหมาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่หลากหลาย 1.3 สถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ด้านสื่ออุปกรณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.4 สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2.1 สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย 2.2 ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการปรับเปลี่ยนการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3. การติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3.1 สถานศึกษาติดตามการปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผล ครูและนักเรียน พร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 4.1 สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันของทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารและครูร่วมดำเนินการ

แก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ผ่านงานวิจัยในชั้นเรียนและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐชยา จิวประเสริฐ [8] ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ได้เสนอให้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในองค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวางแผนเป็นการกำหนดความสำคัญของวิธีการอย่างรอบคอบ โดยต้องกำหนดบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานให้ชัดเจน อาทิ การกำกับติดตามผล ประเมิน โดยให้ผู้บริหารประชุมชี้แจงเป้าหมายได้รับทราบก่อนนำไปปฏิบัติ ระบุผู้รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ และกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และการรายงานผลโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ยังสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารคุณภาพของ Deming [9] ที่ให้การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรมะมิง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ การวางแผน (Plan) คือ การกำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น การปฏิบัติตามแผน (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย การตรวจสอบ (Check) คือ ตรวจสอบเพื่อทราบผลบรรลุตามแผน การปรับปรุงแก้ไข (Act) คือ ยอมรับการปรับเปลี่ยนของผลโดยใช้การเรียนรู้จากการปฏิบัติ แม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง แต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงาน หรือจะเริ่มจากการตรวจสอบความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงสรุปวิธีดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และยังคงสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารคุณภาพในสถานศึกษาและได้ประยุกต์แนวคิดวงจรคุณภาพของเดมมิงของ กิตติรัตน์ แจ่มแสงทอง [10] ที่แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบบวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน ซึ่งการวางแผนจะช่วยให้คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ การทำงาน เงิน และเวลา ขั้นที่ 2 การทำตามแผน (Do) หรือลงมือทำ หมายถึง การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนการที่วางไว้ ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่าในขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สิ่งสำคัญก็คือต้องรู้ว่าจะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป ขั้นที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือลงมือแก้ไข (Corrective Action) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ให้หาแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้น มาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง คือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่า ควรจะดำเนินการแก้ไขอย่างไร

1.1) การวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยสถานศึกษามีการวางแผนปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายและสร้างแพลตฟอร์มของโรงเรียน ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนปฏิทินการจัดการเรียนรู้

ตารางสอนและแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และคุณธรรมเป้าหมาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่ หลากหลาย สถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ด้านสื่ออุปกรณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะ และความรู้ในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการ จัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณภัส บุญแก้ว [11] ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบ ประสิทธิภาพด้านคุณภาพการบริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีรายการประเมินเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง หลักสูตร วิธีสอน หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ บุคลากรโรงเรียนสามารถปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงดีมาก สอดคล้องกับ กิตติรัตน์ แจ่มแสงทอง [10] ได้ศึกษารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พบแนวทางทางการบริหารด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา ได้แก่ 1) ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของมาตรฐานชาติ มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเขตพื้นที่ มาตรฐานหลักสูตร ศึกษาความต้องการจำเป็นและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ สอดคล้องกับ สุกันยามาศ มาประจง [12] ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรในสถานศึกษาประเมินตนเองในการจัดการเรียนรู้และการทำงานที่มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ ชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้มุ่งเน้นที่คุณภาพของนักเรียนเป็นสำคัญ

1.2) การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยน การจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการปรับเปลี่ยนการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ สอดคล้องกับ สุกันยามาศ มาประจง [12] ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำและเป็นแกน หลักในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี บทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำดูแล ให้ทุกฝ่ายเข้ามามี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังสอดคล้องกับ พรณภัส บุญแก้ว [11] ที่ศึกษาปัจจัยเชิง สาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มากที่สุด คือผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประสิทธิภาพด้านคุณภาพการ บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีรายการประเมินเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร วิธีสอน หรือ เทคโนโลยี ใหม่ ๆ บุคลากรโรงเรียนสามารถปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงดีมาก และสอดคล้องกับ ธนัชชา สุ่มง และ ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ [16] ศึกษาการบริหารและการจัดการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า ช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ครั้งแรก ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษฯ ได้บริหารงานด้านจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และให้ครูทำการสอนในรูปแบบคลิปวีดีโอแทนการสอน ในชั้นเรียน ช่วงผ่อนคลายของสถานการณ์โควิด-19 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษฯ และครูได้ปรับการจัดการ เรียนรู้ให้อยู่ภายใต้มาตรการป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับช่วงของการแพร่ระบาดใหม่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา พิเศษฯ และครูได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่มีความพร้อมมากขึ้น จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษฯ และครูได้สะท้อนประสบการณ์การบริหารงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมี

ระบบที่รู้ทันการเปลี่ยนแปลง และจัดการเพื่อประโยชน์และความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ ครู ใช้นวัตกรรมเทคนิคการสอนและผลิตสื่อการสอนออนไลน์ที่สามารถถ่ายทอดทาง YOUTUBE เพื่อผู้ปกครองและผู้สนใจอื่น ๆ สามารถเรียนรู้นำไปสอนนักเรียนที่บ้านด้วย

1.3 การติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่สถานศึกษาติดตามการปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผล ครูและนักเรียน พร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับ Raimonda Liepina, Inga Lapina, และ Janis Mazais [13] ได้ศึกษาเรื่อง Contemporary Issues of Quality Management: Relationship between Conformity Assessment and Quality Management ได้กล่าวถึงประเด็นร่วมสมัยของการจัดการคุณภาพ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน ความสอดคล้องกับการจัดการคุณภาพ พบว่าองค์ประกอบของการจัดการคุณภาพ มีความสัมพันธ์กับการประเมินความสอดคล้องอย่างชัดเจน ทั้งในระหว่างการผลิตและเมื่อถูกใช้งานเพื่อให้มั่นใจว่า ผลิตภัณฑ์ที่ถูกลงในตลาดได้รับการยอมรับและเชื่อถือได้โดยแต่ละองค์ประกอบจะมีความเชื่อมโยง กับขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการประเมินความสอดคล้อง และความเชื่อมโยงนี้ก็ปรากฏให้เห็นอย่าง ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การประกันคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ ล้วนมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการประเมินความสอดคล้องทั้งสิ้น และสอดคล้องกับปฏิพล จำลอง [14] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นคำสั่ง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา การรายงานและการนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา ยังสอดคล้องกับ ณัฐชยา จิวประเสริฐ [8] ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นสิ่งจำเป็น

1.4 การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันของทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารและครูร่วมดำเนินการแก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ผ่านงานวิจัยในชั้นเรียนและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สอดคล้องกับ กิตติรัตน์ แจ่มแสงทอง [10] ได้ศึกษารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปความคิดเห็นไว้ว่า ควรประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานโครงการตอบวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการ และตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา สรุป นำเสนอผลการดำเนินงานตามโครงการ และการตอบสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และรวบรวมปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อการปรับปรุงในปีต่อไป และสอดคล้องกับ Nako Taskov และ Elizabeta Mitreva [15] ได้ศึกษาเรื่อง The Motivation and the Efficient Communication Both Are the Essential Pillar within the Building of the TQM (Total Quality Management) System within the Macedonian Higher Education Institutions กล่าวถึงแรงจูงใจและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญร่วมกับการสร้างระบบการจัดการ คุณภาพโดยรวม (TQM) ภายในสถาบันอุดมศึกษาของมาซิโดเนีย ที่พบว่า ผู้บริหารระดับสูงต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบคุณภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ต้องส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพและสร้างนวัตกรรม ด้วยการส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาภายในองค์กร สร้างกระบวนการมอบอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการค้นหาแนวทางแก้ปัญหาและปรับปรุงกระบวนการการศึกษา รวมทั้งการสร้างระบบการพัฒนา

กระบวนการมีส่วนร่วมของพนักงานที่มีศักยภาพ สุดท้ายควรมีการมอบรางวัลแก่ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาใหม่ ๆ ผู้บริหารจะต้องสร้างระบบรางวัลจูงใจในการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของพนักงานที่มีศักยภาพ และสอดคล้องกับปรัชญา จิวประเสริฐ [8] ให้ขอขายการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมาใช้ในการบริหารคุณภาพ คือ การดำเนินงานแก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะเพื่อนำวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การปรับเปลี่ยนการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) การวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.1) สถานศึกษามีการวางแผนปรับเปลี่ยนการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน เป้าหมายและสร้างแพลตฟอร์มของโรงเรียน ให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.2) สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนปฏิทินการจัดการเรียนรู้ ตารางสอนและแผนการสอนให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และคุณธรรมเป้าหมาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่หลากหลาย 1.3) สถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ด้านสื่ออุปกรณ์หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 1.4) สถานศึกษาวางแผนปรับเปลี่ยนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2) การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 2.1) สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย 2.2) ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการปรับเปลี่ยนการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3) การติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 3.1) สถานศึกษาติดตามการปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผล ครูและนักเรียน พร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ 4.1) สถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันของทุกฝ่าย ฝ่ายบริหารและครูร่วมดำเนินการแก้ไขผลที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุและวิธีการที่จะปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ผ่านงานวิจัยในชั้นเรียนและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการวางแผนเพื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษาต่อไป โดยใช้ขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานต่อไป อีกทั้งหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประกอบการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่เพื่อบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาด้านการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่จากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือมีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ของทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

2. คำนวณผลการปรับเปลี่ยนการบริหารคุณภาพการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ไปทำวิจัยในเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. สืบค้นได้จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. สืบค้นได้จาก https://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). สพฐ. ประชุมทางไกลชี้แจงแนวทางปฏิบัติภายใต้สถานการณ์โควิด-19 สำหรับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา. สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/archives/363188>
- [4] Asia, K. F. (2563). การแพร่ระบาดของโควิด-19 สร้างผลกระทบต่อการศึกษาไทยที่สำคัญ 3 ประการ. สืบค้นได้จาก <https://www.kenan-asia.org/th/covid-19-education-impact/>
- [5] Brandinside. (2564). อุปกรณ์ไม่พร้อม เวลาไม่มี รูปแบบไม่ได้ อุปสรรคเรียนออนไลน์ ยุคโควิดระบอบที่ต้องเร่งแก้ไข. สืบค้นได้จาก <https://brandinside.asia/e-learning-challenge-in-covid/>
- [6] สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564b). รายงานสรุปผลการติดตาม ประเมินผล การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- [7] สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- [8] ณัฐชยา จิวประเสริฐ. (2563). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- [9] Deming, E. W. (1986). *Out of the Crisis*. Massachusetts: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- [10] กิตติรัตน์ แจ่มแสงทอง. (2564). รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- [11] พรณภัส บุญแก้ว. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- [12] สุกันยามาศ มาประจง. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- [13] Raimonda Liepina, Inga Lapina, และ Janis Mazais. (2014, March 2014). Contemporary Issues of Quality Management: Relationship between Conformity Assessment and Quality Management. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 110, 627-637.
- [14] ปฏิพล จำลอง. (2562). ใต้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

- [15] Nako Taskov, และ Elizabeta Mitreva. (2015, August 2015). The Motivation and the Efficient Communication Both Are the Essential Pillar within the Building of the TQM (Total Quality Management) System within the Macedonian Higher Education Institutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 180, 227-234.
- [16] ธนัชชา สุ่มง, และ ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์. (2564, มกราคม-มิถุนายน). วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ กรณีศึกษาการจัดการเรียนการสอนช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 และช่วงที่โควิด-19 ผ่อนคลายของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ 10(1), 93-108.